

NOVOROČNÍ PROJEVY HLAVY STÁTU

K rituálům prvního dne každého roku patří u nás neodmyslitelně novoroční projev prezidenta republiky vysílaný televizí i rozhlasem. Trvankou televizní nabídky se tato ohlédnutí za rokem uplynulým a výhled na rok začínající staly od roku 1959. Tradici nenarušil ani sametový převrat v roce 1989.

Václav Havel od 1. ledna 1990 do 1. ledna 2003 **vystoupil v televizi** nejprve jako československý a posléze jako český prezident **s celkem 13 novoročními projevy**.

Středisko Výzkum programu a auditoria České televize má k dispozici údaje o tom, jak s každým z těchto třinácti Havlových vystoupení byli spokojeni televizní diváci. Tyto údaje pak od roku 1998 doplňují data o sledovanosti a podílu na publiku, naměřená elektronicky prostřednictvím peoplemetrů.

Nejprve se zastavme u velikosti **divácké spokojenosti**. Z údajů v následující tabulce je zřejmé, že jsou různé v jednotlivých letech a že se liší data o spokojenosti podle pohlaví. Abychom těmto údajům rozuměli, řekněme si, že koeficienty spokojenosti o hodnotě 8,0 a více znamenají špičku divácké spokojenosti. Koeficienty tohoto řádu přisoudili diváci dvěma projevům - v roce 1990 a v roce 1997, kdy o výsledném osmičkovém koeficientu rozhodly ženy (spokojenost mužů představovala svou příslušností do pásma 6,0 až 7,9 nadprůměr. Nelze přehlédnout, že novoroční projevy z let 1994, 1995 a 1999, jež se vyznačují čtyřkovými koeficienty znamenajícími spokojenost na úrovni horšího průměru, uspokojily méně ženy než muže. Ovšem v průměru byly ženy s 13 novoročními vystoupeními Václava Havla spokojenější než muži; výsledná hodnota jejich koeficientu ve výši 5,8 znamená lepší průměr spokojenosti, kdežto koeficient žen ve výši 6,3 představuje nadprůměrně vysokou spokojenost. Ženy tak přispěly k tomu, že i **celkový koeficient dospělých hodnotou 6,0 má úroveň nadprůměrně velké spokojenosti**.

DIVÁCKÁ SPOKOJENOST S NOVOROČNÍMI PROJEVY PREZIDENTA REPUBLIKY

Titul	ROK	Dospělí spokojenost v koef.	Muži spokojenost v koef.	Ženy spokojenost v koef.
Novoroční projev prezidenta republiky	1990	8,7	8,3	8,9
Novoroční projev prezidenta republiky	1991	7,1	6,8	7,4
Novoroční projev prezidenta republiky	1992	6,0	5,6	6,4
V důsledku neobsazené prezidentské funkce projev nebyl	1993	-	-	-
Novoroční projev prezidenta republiky	1994	4,6	4,7	4,6
Novoroční projev prezidenta republiky	1995	4,8	4,9	4,7
Novoroční projev prezidenta republiky	1996	5,6	5,7	5,5
Novoroční pozdrav prezidenta republiky	1997	8,1	7,6	8,7
Novoroční projev prezidenta republiky	1998	5,8	5,3	6,2
Novoroční projev prezidenta republiky	1999	4,4	4,7	4,2
Novoroční projev prezidenta republiky	2000	5,2	4,9	5,3
Novoroční projev prezidenta republiky	2001	6,2	5,5	6,7
Novoroční projev prezidenta republiky	2002	5,4	4,9	5,9
Novoroční projev prezidenta republiky	2003	6,6	6,3	6,9
Průměr		6,0	5,8	6,3

Zdroj: Sociologický výzkum České televize

Elektronicky naměřené údaje o sledovanosti a podílu na publiku jsou v případě novoročních projevů prezidenta republiky od roku 1998. Celkem se to týká – jak je patrné z následující tabulky – šesti novoročních vystoupení Václava Havla.

Těchto šest projevů vysílaných na prvním programu, začínajících ve 13 hodin a trvajících 15 až 22 minut preferovalo před ostatní programovou nabídkou v průměru 57 % dospělých v danou dobu u televizorů. **O vyrovnaném zájmu o novoroční prezidentovo**

vystoupení mezi muži a ženami svědčí shodný průměr sledovanosti v procentuálním vyjádření.

Zmínku si zaslouží fakt, že ze šesti možností sledovanost mužů byla ve třech případech relativně větší než u žen, zatímco ty dominovaly ve dvou případech a v jednom bylo dosaženo shody.

DIVÁCKÁ ODEZVA NA NOVOROČNÍ PROJEVY PREZIDENTA REPUBLIKY dospělí, muži a ženy												
Rok	Den	Začátek	Min	Dospělí			Muži			Ženy		
				Sledovanost v %	Podíl v tis.	Podíl v %	Sledovanost v %	Podíl v tis.	Podíl v %	Sledovanost v %	Podíl v tis.	Podíl v %
1998	Čtvrtek	13:00:00	15	27,1	2347	65,05	26,5	1092	66,64	27,7	1255	63,72
1999	Pátek	13:00:00	18	23,1	1977	52,56	23,8	964	56,69	22,5	1013	49,16
2000	Sobota	13:00:00	21	22,4	1880	63,06	22,8	920	65,36	22,0	960	61,00
2001	Pondělí	13:00:00	17	17,6	1481	55,61	18,5	749	54,85	16,8	732	56,42
2002	Úterý	13:00:00	22	20,2	1699	55,58	20,2	817	53,85	20,2	882	57,28
2003	Středa	13:00:00	22	21,1	1788	51,24	19,7	805	50,02	22,4	983	52,27
Průměr				21,7	1843	56,72	21,7	882	57,37	21,7	962	56,15
Zdroj: TN SOFRES – ATO - MEDIARESEARCH												

Z dětí ve věku 4 až 14 let vyhledávalo šest posledních novoročních projevů Václava Havla 4,8 % děvčat a chlapců, což představovalo cca 28 % diváků této kategorie majících v danou dobu za společníka televizi.

Sledovanost dospělých diváků rostla s věkem (od 7,1 % u 15-24letých až po 42,5 % v případě seniorů od 65 let výše). Stejně tomu bylo s velikostí podílu na publiku (zvyšoval se z cca 35 % u 15-24letých až po 74 % v případě seniorů).

Seniorů bylo v publiku téměř 6krát víc než nejmladších dospělých, tedy 15-24letých.

DIVÁCKÁ ODEZVA NA NOVOROČNÍ PROJEVY PREZIDENTA REPUBLIKY												
podle věku												
VĚK:	4-14 let			15-24 let			25-34 let			35-44 let		
Rok	Sledovanost		Podíl	Sledovanost		Podíl	Sledovanost		Podíl	Sledovanost		Podíl
	v %	v tis.	v %	v %	v tis.	v %	v %	v tis.	v %	v %	v tis.	v %
1998	7,9	103	36,70	7,1	121	31,87	14,9	186	48,11	21,7	319	56,32
1999	3,7	50	13,41	6,0	94	27,34	15,9	206	43,43	16,3	234	41,45
2000	4,7	67	37,29	11,3	193	50,62	9,6	133	36,16	16,4	237	58,15
2001	3,6	51	35,21	5,7	98	34,38	7,8	108	41,97	10,9	158	43,54
2002	2,9	41	19,73	5,8	99	29,08	9,2	128	36,50	17,4	251	51,55
2003	5,7	73	25,06	6,5	98	30,70	8,2	125	28,93	12,3	165	31,81
Průměr	4,8	64	27,90	7,1	117	34,00	10,9	148	39,18	15,8	227	47,14
VĚK:	45-54 let			55-64 let			65 a více let					
Rok	Sledovanost		Podíl	Sledovanost		Podíl	Sledovanost		Podíl			
	v %	v tis.	v %	v %	v tis.	v %	v %	v tis.	v %			
1998	30,6	504	67,14	38,9	425	80,53	52,4	793	79,45			
1999	28,5	478	51,93	34,3	400	64,96	39,5	565	67,10			
2000	28,4	433	62,33	32,2	317	74,28	41,4	568	80,55			
2001	21,6	331	54,81	29,0	285	67,22	36,5	501	68,59			
2002	23,8	363	52,79	35,9	353	69,17	36,8	504	74,19			
2003	22,3	353	45,66	33,7	369	63,31	48,5	676	78,65			
Průměr	25,9	410	55,78	34,0	358	69,91	42,5	601	74,76			

Zdroj: TN SOFRES – ATO - MEDIARESEARCH

Z hlediska dosaženého vzdělání ohlas diváků na novoroční projevy pronesené Václavem Havlem v letech 1998 až 2003 kolísal. Diváci obou stupňů středního vzdělání

vykázali nižší sledovanost než diváci se základním vzděláním, což se v případě vyučených bez maturity projevilo i na nejmenším podílu na publiku.

Vysokoškolsky vzdělaní dosáhli nejvyšší sledovanosti i podílu na publiku; jeho velikost vypovídá o tom, že tři ze čtyř graduovaných v daném čase u televizorů dávali přednost prezidentovým projevům před ostatní programovou nabídkou.

DIVÁCKÁ ODEZVA NA NOVOROČNÍ PROJEVY PREZIDENTA REPUBLIKY podle vzdělání												
VZDĚLÁNÍ: Rok	základní			střední bez maturity			úplně střední			vysokoškolské		
	Sledovanost v %	v tis.	Podíl v %	Sledovanost v %	v tis.	Podíl v %	Sledovanost v %	v tis.	Podíl v %	Sledovanost v %	v tis.	Podíl v %
1998	23,4	416	65,93	24,6	847	59,56	26,6	706	68,68	32,7	246	82,45
1999	22,0	361	54,81	19,4	650	48,55	19,9	570	56,63	29,7	216	70,55
2000	23,3	375	67,20	20,1	687	61,05	17,4	476	63,74	27,6	179	77,67
2001	19,4	312	65,37	14,8	504	52,07	14,7	397	53,89	20,5	134	72,17
2002	14,7	236	49,67	19,3	657	52,66	20,1	545	58,55	20,7	139	74,07
2003	20,2	304	48,59	20,1	655	45,41	22,9	531	55,64	30,7	267	68,58
Průměr	20,5	334	58,60	19,7	667	53,22	20,3	538	59,52	27,0	197	74,25

Zdroj: TN SOFRES – ATO - MEDIARESEARCH

Ohlas na novoroční projevy Václava Havla ukazuje, že česká populace takové oslovení na Nový rok od hlavy státu očekává a že tato vystoupení v programové nabídce televize značně vyhledává.

Karel Zeman
analytik programu
Výzkum programu a auditoria
ČESKÁ TELEVIZE